

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 48. — ŠTEV. 48.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 27, 1932. — SOBOTA, 27. FEBRUARJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

RDEČA ARMADA JE PRIPRAVLJENA NA VOJNO

RDEČA ARMADA BO POŠTENO ODGOVORILA NA VSE POSKUSE IMPERIJALISTIČNIH DRŽAV

General Bluecher opozarja na patriotizem. — Bela armada kuje napad. — Rusi bodo z vsemi silami in z vsemi pripomočki branili mejo. — Kitajski generali so sklenili, da se bodo bojevali proti Japonci za Mandžurijo. — Japonci hočejo za vsako ceno pognati iz dežele.

LONDON, Anglija, 26. februarja. — Daily Express prinaša poročilo, da so se vsi kitajski generali zedinili v tem, da poženejo Japonce iz Mandžurije in Sanghaja.

Isti list naznanja, da je bil general Čang Kai-šek izvoljen, da bo poveljeval močni vojski proti Japoncem v Mandžuriji, general Feng Yuhsiang pa je bil imenovan za poveljnika vojske, ki ima nalogo braniti Sanghaja.

Poročilo tudi pravi, da je kitajska vlada izdala povelje za aretacijo bivšega kitajskega cesarja Henryja Pu-yi, ki je bil imenovan za vladarja Mandžurije.

"Vse nasprotne stranke na Kitajskem so sklenile, da pozabijo na vsa svoja nasprotstva in združijo vse svoje moči, da preženejo Japonce", pravi poročilo v Daily Expressu.

MOSKVA, Rusija, 26. februarja. — Poveljnik ruske armade na Daljnem istoku, general Bluecher, je ob priliki obletnice ustanovitve rdeče armade pri zborovanju vladnih voditeljev v Karabavsku izjavil, da je sovjetska armada vsak čas pripravljena skočiti na noge in braniti rusko mejo proti vsakemu vpadu ruske bele armade ali pa proti armadi kake tuje države.

Njegov govor je pokazal, kako navdušeno je patriotično mišljenje prebivalstva ob meji Mandžurije.

Stalna ruska vojska šteje pol milijona vojakov, rezerva pa 4,500,000.

"Rdeča armada pazno, mirno in zaupljivo varuje sovjetske meje," je rekel general Bluecher. Pošteno bo odgovorila vsem imperijalističnim poskusom, ki bi hoteli ovirati delo naše dežele.

"Nikdar ne bomo dovolili, da bi bele garde ali pa imperijalistični dihurji stopili s svojimi umazanimi nogami na našo socialistično zemljo, ali pa na naša kolektivna polja. Naša vojska na Daljnem istoku, ki se je posebno ojačila zadnja leta in ki je ojunčena vsled zadnjih bojov, je vsak čas pripravljena, da brani deželo."

Rusko časopisje zatrjuje, da Japonci organizirajo in zbirajo rusko belo armado za napad na Vladivostok, ki se nahaja na koncu mandžurske vzhodne železnice. Bela armada naj bi napadla Rusijo na enem kraju, Japonska pa na drugem.

Japonska je prosila rusko vlado za dovoljenje, da bi smela rabiti kitajsko železnico za prevažanje vojakov do Imyampo in Pograničnaje. Namestnik zunanjega ministra Leo M. Karahan je odgovoril, da pride pri tem v poštev politično vprašanje, kajti polovica železnice je last Kitajske.

Karahan je tudi vprašal japonskega poslanika Koki Hirolo, koliko je resnice na poročilih, da kažejo vojaki bele ruske armade vedno večjo delavnost ob ruski meji s posebnim podpiranjem Japoncev, kar je v nasprotju z izjavo japonskega poslanika zunanjemu komisarju Maksimu Litvinovu, da Japonci ne bodo podpirali ruskih izgnancev.

Karahan je tudi vprašal japonskega poslanika glede novo ustanovljene mandžurske države in oblike vlade.

"Stalinu se trese prestol" — pravi Trocki

BOJI MED KITAJCI IN JAPONCI

Japonci so hoteli zavzeti par važnih strateških točk, pa so jim Kitajci prekrizali račune.

Sanghaj, Kitajska, 27. febr. — Malo pred jutranjo zoro so začele kitajske baterije v Čapeju obstreljevati japonske postojanke. Japonci topovi so odgovarjali z ognjem, toda proti Kitajcem niso vrgli toliko granat kot jih je bilo vrženih z nasprotne strani.

Proti severu so bili Japonci bolj delavni. Ob polosmih jutraj so začeli z velikimi topovi obstreljevati kitajsko fronto pri Klangwanu.

Na grožnjo Japoncev, da bodo obkolili važne strateške točke na fronti Čapej-Woosung, so odgovorili Kitajci s protinapadom, vsled česar so se morali Japonci umakniti.

Sinoči bi se bilo Japoncem kmalo posrečilo obkoliti Kiangwan. Tamošnja kitajska posadka so hoteli odrezati in jo izstradati.

Opolnoči je bil položaj za kitajsko dvetajsto armado naravnost obupen. Treba je bilo vzoriti napad, da se vzdrži zvezo med hrabriimi branilci in njihovim zaledjem. Napad je popolnoma uspel. Kitajci so obdržali Kiangwan ter zavzeli poleg tega še mesto Miaohungnen.

General Tsai Ting je priznal, da Kitajci niso posebno napredovali, da se pa boji zanje zelo ugodno razvijajo.

Japonci so vprizorili včerajšnji napad v namenu, da maščujejo smrt nekega stotnika. Napad je vodil neki poročnik, kateremu se je posrečilo pomakniti japonsko fronto za sto metrov bližje Kiangwanu.

Izgube tekom dne in tekom noči so bile na obeh straneh zelo velike.

Japonci so danes izjavili, da bodo izpremenili svojo taktiko ter se pripravljajo na večjo ofenzivo proti Čapej-Woosung fronti.

Brzojavke iz Tokia naznanjajo, da bodo imeli Japonci kmalu v Sanghaju cel armadni zbor pod poveljstvom generala Širakava. Dve diviziji se že nahajata na poti, dočim tri nadaljne mobilizirajo.

Najnovejša taktika Japoncev je, obkoliti vse važnejše kitajske postojanke in branilce izstradati.

Neki visoki japonski častnik je rekel: — Če jih z bombami ne bomo mogli premagati, jih bomo pa z lakoto.

"North China Daily News" poroča, da se bo še danes izkrealo v Sanghaju precej japonskega vojaštva. Prva bo dospela enajsta divizija, za njo štirinajsta, proti koncu drugega tedna, pa še nadalje ne tri. To bo najmočnejša tuja armada, ki se je kdaj nahajala na kitajskih tleh.

Včeraj se je završilo med kitajskimi in japonskimi letalci več spopadov.

Izza 28. januarja, ko so se začele savižnosti je zapustilo več kot 15,000 Japoncev Sanghaja. Pobrali so svoje imetje in odpotovali v domovino.

Kitajske oblasti so doznale, da Japonci love kitajsko civiliste, kateri morajo nato v senci bajonetov opravljati razna dela za japonsko vojaštvo.

ODGODENO USMRČENJE

Gordon bi moral umreti na električnem stolu. — Governor Roosevelt je zadnjo minuto odložil usmrčenje za en teden.

Sig Sing, N. Y., 26. februarja. Malo minut pred enajsto uro v četrtek ponoči je governor Roosevelt že četrto odložil usmrčenje Benjamina Gordona na električnem stolu. Dvajset minut pozneje bi bil Gordon že mrtev, ako ne bi bil Roosevelt naznanil jetniškemu wardenu, da se usmrčenje preloži.

Dva njegova tovariša, ki sta tudi bila obsojena na smrt na električnem stolu, sta bila pomiloščena na dosmrtno ječo.

Morilea Thomas Tobin in Joseph Devore sta pozdravila pomiloščenje z velikim veseljem.

— To je dobro, — je vzkliknil Tobin.

— Kako lepo je to, — je rekel Devore.

— Toda nikakor ne izgleda lepo za mene, — je siknil Gordon.

Ob 10.40 je prejel warden Lewis E. Lawes telefonsko poročilo, da je governor dovolil odgoditev Gordonovega usmrčenja za en teden. Bilo je dvajset minut prej predno bi moral Gordon nastopiti svojo pot proti električnemu stolu.

Priče usmrčenja so že bile v vrsti, ko je prišlo governorjevo poročilo. Gordon je bil pripravljen na smrt in ni niti mislil, da bo usmrčitev še enkrat odložena. Ker je mislil, da bo to noč moral umreti, se je poslovil od svojih tovarišev, ki so doma iz Bronxa in je nato poslušal tolažilne besede rabija Jakoba Katza.

Že četrto je bila njegova usmrčitev odgodena. Štirikrat mu je že bila obrita glava za elektrodo, in štirikrat je že bil preoblečen v obleko, katero morajo obleči kaznjenci, predno stopijo na električni stol.

Gordon je poslal wardenu neko skrivnostno sporočilo: warden naj ob telefonu državnemu pravdniku Adlermanu v Bronxu. Adlerman telefonira v Albany in odgoditev je po telefonu sporočil wardenu v Sing Singu governorjev svetovalec Roseman.

Gordon, pripravljen na smrt, je za zadnjo večerjo naročil steak, solato, ostrige, rženi kruh, jabolčni kolač, kavo in cigarete.

HOOVER POMAGA

MAJNARJEM

Philadelphia, Pa., 26. februarja. — American Friends Service Committee je naznanil, da je predsednik Hoover prispeval \$2500 za prehrano otrok premogarjev v različnih državah.

Nek zastopnik tega odbora je rekel, da je Mrs. Hoover o Božiču priredila domačo zabavo, za svojo vnuka in vunkinjo, Herbert in Peggy in da so na to prireditve prinesli gostje mnogo daril za revne otroke rudarjev.

Načelnik oddelka za pomoč premogarjem, Bernard G. Waring, je izjavil, da pomožni odbor preživlja okoli 25,000 otrok v 31 okrajih in v državah West Virginia, Kentucky, Pennsylvania, Tennessee, Illinois in Maryland.

PAPEŽ BO ŠEL IZ VATIKANA

Poleti bo šel v vilo izven Vatikanskega mesta. — Pij XI. bo prvi papež, ki bo šel iz Vatikana po 1870.

Rim, Italija, 26. februarja. — Arhitekti in inženirji, ki preiskujejo po zadnji nesreči, ko se je podrl strop vatikanske knjižnice, vsa v akanska postopja, izdelujejo načrte za popravila in prenovitev raznih stavb in Papež Pij XI. se bo najbrže preselil s svojim dvorom v palačo Gondolfo, ki se nahaja izven vatikanske države, da bodo delavci nemoteno mogli izvršiti vsa popravila.

Prenavljanje gradu Gondolfo je že v teku nad eno leto, toda še pred enim tednom je bilo objavljeno povelje, da naj bo grad pripravljen za sprejem papeža letošnje poletje. Ako do tedaj poprave še ne bodo končane, bo šel mogoče papež v vilo Barberini, katero mu je postavil na razpolago papežev tajnik, kardinal Pacelli.

Ako gre poleti papež v grad Gondolfo, bo to prvič, da je kateri papež prestopil mejo Vatikana po letu 1870, ko je italijanska zavzela papeževo državo in posest.

Načrte za popravo vatikanske palače in drugih poslopij izdeluje arhitekt Giuseppe Momo in do sedaj tem načrtov papež še ni odobril.

Odkar se je vdrl strop vatikanske knjižnice, so se v stenah skoro vseh vatikanskih palač pokazali razpoke. Zadnje razpoke so našli v uradnih prostorih tajnika kardinala Pacellia, ki ima svoj urad poleg papeževih sobah.

Za sedaj je glavno delo omejevanje na popravo stropa knjižnice. Vzidali bodo železne prečnice, in postavili bodo tudi močne mramornate stebre. Razmišljajo tudi o tem, da bi težje predmete v višjih nadstropjih prenesli v spodnje dvorane, toda o tem še niso sklenili ničesar gotovega.

VESELA NOVICA GA JE USMRILA

Belfast, Irska, 26. februarja. — Alexander McGarvoek, star 74 let, ki je sprejel sporočilo, da je podedoval po svojem bratu v Denver, Colo. \$17,200, je padel mrtev na tla, ko je izvedel to veselo novice.

Odvetnik Joseph K. Walsh mu je pisal iz Denverja, da mu je njegov brat zapustil vse svoje premoženje. Nekaj ur pozneje so McGarvoeka našli mrtvega, najbrže vsled prevelikega presenečenja. Njegov brat je bil še lansko poletje na domu svojega brata na Irskem.

HINDENBURGOV BRAT UMRL

Luebeck, Nemčija, 26. febr. — Mlajši brat nemškega predsednika, Bernhard pl. Hindenburg, ki je bil poznan pisatelj, je umrl v starosti 74 let.

Prvotno je bil Bernhard pl. Hindenburg nemški častnik, zadnje čase pa je mnogo pisal v časopi-

STALIN JE ZATO IZGNAL TROCKEKA, KER SE GA BOJI

PRINKIPO OTOČJE, Turčija, 26. februarja. — Te dni se je posrečilo poročevalcu "Associated Press" priti k bivšemu boljševiškem vojnemu ministru Leonu Trockemu, ki živi tukaj v izgnanstvu. Povedal mu je, da se Stalinov režim mame in da se boljševiško delavstvo vedno bolj oklepa njegovih (Tročkijevih) nauk.

V tem tiči tudi vzrok zadnje Stalinove odredbe, s katero je pred par dnevi Trockeka "zavredno" pregnal z Rusije.

V Rusiji se sploh ne sme imenovati Tročkijevga imena. Ruski delavec, pri katerem dobe njegovo knjigo ali spis, zapode najstrožji kazni.

— Podal vam bom izjavo, katero morate v celoti objaviti ali sploh ne.

— Stalin se nahaja s svojo malo skupino v zelo nevarnem položaju, — je rekel nekdanji sovjetski vojni minister. Stalinovi pristasi so na svoji zadnji konferenci izjavili, da sem jaz "voditelj prednje straže meščanske protirevolucije". Pa je baš nekaj drugega res. Kulturni in gospodarski uspehi sovjetske unije so v veliki meri okrepi samozavest ruskega delavskega razreda. Istočasno je pa v ruskem delavstvu tudi naraslo nezadovoljstvo, ki ga že odnekad goji proti birokratičnemu režimu, ki je v Stalinu vtelesen. Moje opozicijsko gibanje ni v nobenem pogledu protisovjetsko. Ta opozicija je v popolnem soglasju s tradicijami oktoberke revolucije.

ODBIJE NOGO S KLADIVOM

Mineola, L. I., 26. februarja. George Wanamaker, star 32 let se je s svojim vsakom vozil z avtomobilom, ko se jima nekaj pokvarilo. Wanamaker izstopi in prične popravljati. Medtem pa privozi od zadev s svojim avtomobilom Edward Schneider in zadene v Wanamakerjev avtomobil s tako silo, da oba avtomobila eksplodirata in pričeta goriti. Wanamaker je bil zajet med oba avtomobila, njegova noga je prišla pod avtomobil in je ni mogel izveči. Njegov svak Rosenthal je vsled hudega sunka odletel iz avtomobila in je bil le malo poškodovan. Tudi Schneider je bil samo malo opraskan.

Mimo pripelje Frederick Voelpel in naglo vidi položaj. Ko vidi Wanamakerja med gorečima avtomobiloma, tudi opazi, da sta mu obe nogi zlomljeni in da mu tiči ena noga, že skoro na pol odtrgana, pod kolesom. Vzame kladivo in z dvema močnima udarcema mu odtrga nogo, kakor ga izveče izpod avtomobila. Naloži ga na svoj avtomobil in ga odpelje v bolnišnico. Zdravniki so Wanamakerju odrezali še drugo nogo. Wanamaker ima tudi razbito lobanjo in je tudi zelo ožgan, tako da je prav malo upanja, da bi okrevl.

DRŽAVA PODPIRA 200.000 DRUŽIN

Albany, N. Y., 26. februarja. — Načelnik državega pomožnega odbora, Harry L. Hopkins, je izjavil, da država New York podpira 200,000 družin.

Vzdržanje teh družin velja na mesec \$8,000,000.

FERDINAND JE STAR 71 LET

Koburg, Nemčija, 26. februarja. Bivši bolgarski kralj Ferdinand je tiho obhajal svoj 71. rojstni dan v svojem priprostem stanovanju kot navadni državljan. Skoro ves dan bere knjige o naravi, slovu in rastlinstvu.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President

L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopolni bres podpis in osebnosti se ne pričakujejo. Denar naj se blagoviti pokljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivalište naznan, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

RUSIJA IN RAZOROŽITEV

Najvažnejši dogodek na razorožitveni konferenci je bil dosedaj govor ruskega zunanje komisarja Litvinova, ki je ironično kritiziral Tardieujeve predloge.

Navajal je, da se dosedaj v vprašanju razorožitve ni nič zgodilo. Sedaj je treba najti sredstva in pota, da se enkrat za vselej napravi konec vojn.

Rusija je že l. 1922. zahtevala v Ženevi popolno razorožitev. Japonska in Kitajska sta članici Zveze narodov in signatarni državi Kellogovega pakta, kljub temu pa vodita vojno.

Niti največji optimist ne sme verjeti, da je to mogoče samo na Daljnem vzhodu.

Gotovost, kdo bo dobil vojno, če napade druga država, ni zadostna. Gre z te, da se vojna sploh onemogoči.

Če se bo v Ženevi razpravljalo po Tardieujevih predlogih, bo ta konferenca zopet samo priprava za novo razorožitveno konferenco. Francoski predlog je v vseh točkah popolnoma nemogoč.

Mednarodna vojska bi bila preslaba, da bi mogla kaj doseči. Če radi svoje sestave bi izgubila vsakršno sposobnost za akcije. Rusija bi se take mednarodne vojske nikakor ne udeležila in se razen tega boji, da se ne bi take čete spričo današnjega svetovnega položaja ne porabile k večjemu proti Rusiji.

Najboljše zavarovanje miru je sistem dvostranskih pogodb o nenapadanju, ki ga priporoča Rusija. Rusija ponavlja svoje prejšnje praktične predloge za popolno razorožitev v raznih etapah. Noče pa, da bi jo napačno razumeli.

Rusija hoče: vse ali sploh nič, temveč zahteva za enkrat samo, da se prepovedo nastopna vojna sredstva: — tanki, težki topovi vseh vrst, vojne ladje nad 10,000 ton, ladijski topovi nad 20.3 kalibra, ladje-matice za letala, letala za bombardiranje in vsa kemična vojna sredstva.

Dalje zahteva Rusija enakopravnost vseh članov konference in enako varnost za vse države.

Pripravljen je razorožiti se na enak način, kakor vse one države, s katerimi ima skupne meje, zanika pa poljsko tezo o zmanjšanju vojaških proračunov.

Na koncu je Litvinov povedal, da bo Rusija predložila formuliran ruski predlog.

ANGLEŠKA CARINSKA TARIFA

Kakor smo že kratko poročali, je angleška carinica na svoji seji načelno sklenila uvesti na ves uvoz v Anglijo, ki še ni prizadet po drugih carinah, 10 odstotno carino od vrednosti. S tem korakom je Anglija opustila politiko svobodne trgovine, ki jo je toliko časa sama branila.

Kot povod za uvedbo splošne 10 odstotne carine se navaja predvsem potreba zopetne vzpostavitev aktivne plačilne bilance, kot garancije za stabilno valuto. Anglija je od nekdaj imela, kakor vse druge industrijsko razvite države, pasivno trgovinsko bilanco, čije primanjkljaj pa je vedno kril takozvani nevidni izvoz. Leta 1929. je znašala pasivnost trgovinske bilance 382 milijonov funtov, nevidni izvoz (v obliki dohodkov od kapitala, investiranega v inozemstvu, od paroplovbe itd.) pa je znašal 482 milijonov funtov, tako da je bila plačilna bilanca aktivna za 100 milijonov funtov. Iz te aktivnosti plačilne bilance je Anglija lahko odplačevala visoke obroke svojega vojnega dolga v Ameriki in je vrhu tega lahko še nalagala v inozemstvu nov kapital ali pa posojala denar drugim državam. Še leta 1930. je znašal nevidni izvoz, ki je kril pasivnost trgovinske bilance 400 milijonov funtov, lani pa je po najnovejših ugotovitvah padel na 296 milijonov funtov, tako da je bila pri uvozu presežek od 409 milijonov plačilna bilanca na mah pasivna za 113 milijonov funtov. To pasivnost plačilne bilance je povzročilo na eni strani poslabšanje trgovinske bilance, na drugi strani pa je pasivnost nastopila zaradi plačilne nezmožnosti angleških dolžnikov in inozemstvu, (predvsem Južne Amerike in Nemčije).

Predlog angleške carinske tarife vsebuje v glavnem naslednje določbe. Na ves uvoz, za katerega ne veljajo izjeme, se pobira carina v višini 10 odstotkov vrednosti. Od nove desetodstotne carine pa je izvzeto blago, ki je že obremenjeno z doslej obstoječimi carinami: to so predvsem stare finančne carine na tobak, sladkor, kavo in alkoholne pijače, v vojni uvedene MacKenove carine (33% na avtomobile, ure, klavirje, gramofone itd.) in carine, ki so bile uvedene lani v jeseni za preprečitev prekomernega uvoza. Načrt carinske tarife določa nadalje, da se ustanovi posebna komisija od treh do šest članov, ki bo imela dalekosežne pravice. Proučevala bo vprašanje potrebe povečanje nove desetodstotne carine za blago, ki se v Angliji v dovoljni meri izdeluje. Predvsem pa bo ta komisija imela nalogo proučiti, v koliko naj se obdrži ali pa zamenjajo za splošno desetodstotno carino. Nova carinska tarifa nadalje pooblašča zakladni urad, da lahko uvede vojne carine do 100 odstotkov vrednosti, ki se računajo poleg splošne desetodstotne carine, in sicer za blago iz držav, ki z angleškim blagom slabše postopajo kakor z drugim. Uvoz blaga iz kolonij z

lastno upravo, iz protektoratov in mandatskih pokrajin, je oproščen od splošne desetodstotne carine in tudi od eventualnih dodatnih carin.

Tega mnenja je bil seveda tudi neki priseljenec slovanske krvi, ki je umrl tekom influence v nekem mestecu na osrednjem zapadnem. Njegovi prihranki so znašali kakih \$800. Ko je pogrebe v dotičnem kraju izvedel, da ima toliko denarja, je takoj poskrbel za prvoklasen pogreb in napravil toliko brezpotrebni stroškov, da je njegov račun znašal \$450. Ko je tožil zapuščino, je bilo k njemu dodanih še \$100 na odvzetih stroških. Potem je bilo zapuščinsko - sodniških stroškov (probate fees), stroškov javnega upravitelja in končno od \$800 je preostalo \$112 za delavčeve ženo, ki je živila v Evropi.

V nekem nedavnem slučaju, o katerem je Foreign Language Information Service izvedel, je neki priseljenec zapustil \$1100. — Stroški pogrebnika, sodnjice, upravitelja itd. so znašali več kot po-

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

AKO INOZEMEC UMRE BREZ OPOROKE.

Kaj se godi, ako priseljenec, katerega družina živi v inozemstvu, umrli, ne da bi zapustil oporoke ali testamenta?

V takih slučajih državna oblast potom "javnega upravitelja" (Public Administrator) prevzame v svojo oskrbo zapuščino (estate) pokojnika. Najprej mora uravnati zapuščino (settle the estate), t. j. prodati nepremičnine, ako jih je kaj, in osebno lastnino ter pogegniti iz bank vloge in prihranke pokojnika, na to mora plačati njegove obveze, všteti pogrebne stroške. Končno mora poiskati dediče, in poslati jim čisti preostanek zapuščine.

To postopane pa je žalilob večinoma jako potratno, zlasti ako gre za majhne zapuščine, tako da mnogokrat jako malo preostane za porazdelitev med dediče. Ako "inozемеc" umre, ki je imel precejšnjo bančno vlogo in se ne zna za njegove najbližje sorodnike, se kaj radi nabirajo računi na breme zapuščine, predno javni upravitelj prevzame zapuščino ali predno konzul one dežele, h kateri pokojnik je spadal, je v stanu nastopiti v interesu njegovih dedičev.

Smrt, nenadna in nepričakovana, odnaša vsako leto veliko število inozemcev, in večina izmed teh umre brez testamenta (intestate). Zlasti med tujerodej prebivalci v nekaterih državah, ki so jih prišli v to državo, da bi našli delo, je to pogosto. Adrese priče morajo biti navedene v oporoki.

Vsakdo lahko kupi tiskovine za oporoke, ki jih je treba izpolniti. Ali posebne forme sploh ni treba. Enostavna navedba, da dotičnik hoče zapustiti svoje premoženje temu ali onemu, je ravno tako pravoveljavna oporoke, kot vsaka druga oporoke, spisana z visokodničnimi pravnimi frazami. Jako važno je, da zapustnik navede ime upravitelja (executor), ki naj izvrši zadnjo voljo. Ako oporoke ne navede imena upravitelja, zapuščinska sodnja (Probate ali Surrogate Court) sama imenuje "eksekutorja".

Najbolj praktično je, da se oporoke sestavi v angleščini. Ali ako je pisana v drugem jeziku, je ravnotako veljavna. Ni treba oporoke ni registrirati ni overovati potom notarja. Podpisi priče zadostujejo, da je oporoke veljavna. Lako je tudi popraviti prejšnjo oporoke, naj se napravi novo. Prejšnjo je najbolje raztrgati. Lahk je tudi popraviti prejšnjo oporoke, ali dodati k isti. Ti dodatki k oporoki se imenujejo "codicil". Zapustnik in priče morajo podpisati tak kodcil.

ŽENITNA PONUDEBA.

Želim se seznaniti s žensko nad 40 let staro v svrhu ženitbe. Sami resne ponudbe se sprejemajo, če mogoče priložite sliko. Tajnost jamčena. — "Ženin", c/o Glas Naroda, 216 W. 18. Street, New York, N. Y.

Dopisi.

Peter Zgaga

Charleston, W. Va.

28. februarja mi poteče naročnina za Glas Naroda. Tukaj pošiljam za nadaljnje leto in prosim, da mi pošljete tudi Koledar. Ž njim sem bil še vedno zadovoljen, in upam, da bom tudi letos.

Tukaj pri nas ni nič kaj posebnega. Zimo imamo več kot milo, kajti nismo še imeli snega. Tudi mraza ni hudega. Saj človek bi skoro ne vrjel, da v zimskem času cveto rožice, nagelni in mačeh; tudi regratovega cveta je vse polno.

Toliko za danes, pa še drugo leto kaj, če bomo še zdravi.

Vas uljudno pozdravljam, vaš naročnik

F. A. Kawsek.

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

"Pokopališče iznajdb"

V Moskvi imajo posebno pisarno za iznajdbe. Eden in dvajset uradnikov te ustanove se je moralo nedavno zagovarjati pred sodiščem zaradi "zatiranja izumov". Izkazalo se je namreč, da so uradniki, namestu da bi pospeševali izkoriščanje izumov, zadrževali in skrivali predložene načrte.

V zadnjih 12 letih je bil predložen za ruske železnice 6801 načrt, a samo 46 izumov so ruske železnice izkoristile. In še teh 46 izumiteljev je moralo čakati leta in leta na komisije in njih sodbe. Izumitelj Rozdov, ki je izumil novo signalno napravo, je moral čakati deset let na preiskunjo svoje iznajdbe. Ko so jo preizkusili, so jo takoj uvedli. Izumitelj je zdaj dobil pogum, da je povedal, koliko časa je čakal na rešitev svoje vloge, oblast je začela preiskovati in prišla na sled grdim zlorabam. Nekemu Novikovu pa je pisarna za iznajdbe odkupila izum za legaturo jekla, ki je v inozemstvu znan že več desetletij.

Galvanijev potomec na Moravskem

Po poročilih čeških listov živi v moravski občini Krčman direktor potomec slavnega italijanskega fizika Galvanija, odkritelja elektrike. Mož, ki nosi danes to pomno ime, je bil poprej kmet. Sin fizika Galvanija je namreč služil v bivši avstrijski armadi in je vzel za ženo Ano Janovo, hčer nekega krojača z Moravskega, ki je rodila sina, ki je dobil ime František. Mati je dala otroka v rejo kmetu Dosoudilu v Velikem Tyncu. Ko je fant dorasel, so ga vzeli k vojakom in je služil pod zastavo pri istem polku kakor njegov oče. Potem se je ustalil v Krčmanu. Iz vseh listin, ki so na razpolago, nedvomno izhaja, da je František Galvani iz Krčmana potomec italijanskega fizika Luigija Galvanija, ki je umrl 1798 v Bologni.

To je resničen dogodek, ki se je pred kratkim zvršil.

Mozak je prišel v gostilno ter se dobro napil in najedel. Nato je pozval natakarja in mu žalostno povedal da je denarnico pozabil doma.

Natakar ga je grdo pogledal ter pozval krčmarja, ki je začel neljubega gosta strašno zmerjati.

— No, zakaj se pa razburjate? — je slednjič ponižno vprašal krčmarja.

— Zato, ker ste se napili in najedli, nato pa pravite, da ste denarnico doma pozabili.

— Res sem jo, pri moji veri, da sem jo. Doma na mizi sem jo pozabil. Toda zastran tega se vam ni treba nič razburjati. Kajti denarnica je tako ali tako prazna.

— Da, spričevala imate dobra in bi vas lahko nastavil. Ali znate dvojno knjigovodstvo? — je dejal trgovec prosilec.

— Celotrojnjo: eno za lastnika z resničnimi podatki, drugo za tajnega kompanjona z malim dobičkom in tretje za davčni urad brez dobička.

Prinesel je človek krojaču blago, ki ga je bilo baš za celo obleko in je hotel počakati takoj na poskušnjo. Krojač je meril in meril in ni se mogel odločiti, da bi zarezal.

— Zakaj ne urežeš? — ga je vprašal.

— Hm, če urežem zate, ne bo nič zame, če urežem zame, ne bo nič zate.

— Ljudje, ki omedle, so blede. Kaj ne, gospod kandidat? — je rekel profesor dijak.

— Ne vedno, gospod profesor.

— Kaj ste že videli človeka, ki je omedlel, pa ni bil blede?

— Seveda, — zamorca, gospod profesor.

— Ti si nocoj ves večer sam? — je vprašal prijatelj rojaka.

— Da, najmanj do polnoči bom sam. Žena je namreč skočila "za lip" k svoji prijateljici.

Zdravnik je rekel vdovi: — Gospa, saj ni tako tragično, kakor se vam zdi. Gotovo se zopet kmalu poročite.

— Ali pomeni to snubitev, gospod doktor?

— Gospa, mi zdravniki zdravila sicer predpisujemo, sami jih pa ne rabimo.

Mrs. Judd, ki je umorila svoji dve prijateljici, je bila obsojena na smrt na vešalih. Sedaj čaka v ječi tistega usodepolnega dne in se neprestano šminka, si lase navija in se gleda v zrcalo.

Na podlagi tega sklepajo nekateri, da je blazna.

Če bi bilo tako početje znamenje blaznosti bi morale biti že kdaj večinoma vse ženske v norišnici.

In skoro bi rekel, da se bolj zanima za obleko in frizuro, ki jo bo imela na dan obsodbe, kot pa za vrv, ki ji jo bo zadrnil rabelj okolu vratu.

Tako je bilo vedno in tako bo menda vse večne čase:

— Ko so nekakemu kajzerju očitali, da je vojno začel je odvrnil: — Jaz se predvsem zavzemam za mir, toda ...

Avstrija je rekla: — Jaz nimam ničesar proti svoji sosedni sosedu Švabiji, toda ...

Rusija je rekla: — Najraje bi živela v miru z vsemi svojimi sosedi, toda ...

Kitajska pravi: — Saj mi se ne čemo bojevati; saj ne hrepenimo po nikakem ozemlju, toda ...

Japonci pravijo: — Mi nismo napovedali Kitajski vojne, mi živimo s kitajsko vlado v najboljših odnosih, toda ...

In gospodje na razorožitveni konferenci v Ženevi bodo na svoji zadnji seji rekli:

— Prišli smo do zaključka, da tira oboroževanje narodov v propast, da je razorožitev absolutno potrebna, toda ...

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE
za letos šo
razprodane

ZA
DRUGO LETO

LEDA PA DRUŽBA ZOPET
ŠTIRI KNJIGE in sicer —
VODNIKOVO PRATIKO za leto 1933,
DVE PRIPovedni in ENO POUČNO
KNJIGO. — Članarina stane samo \$1.—
in kdor nam torej pošlje \$1.— do konca
marca 1932 bo prejel te knjige iz
starega kraja, kakor hitro bodo gotove.

"GLAS NARODA" 216 West 18th St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
v Ameriki! — Naročajte ga!

150 strani
dobrega čtiva
Cena 50 centov

Ni še prepozno, da
dobite Vaš izvod
Koledarja za 1932.

Poslajte naročilo še danes na

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York
VEMO, DA BOŠTE ZADOVOLJNI

Vsakovrstne
KNJIGE

POUČNE KNJIGE,
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. ZOŠČENKO:

MAJHNA POMOTA

Kateri dan je že danes? Sreda, kaj ne? V ponedeljek pa se je bilo zgodilo. V ponedeljek so hoteli ljudje kar pogrčiti od smeha. Bilo pa je zares smešno.

Stvar je namreč ta, da sedaj pri nas v tavnici vsakdo ume čitati in pisati. Lahko greš in kogarkoli zbudis sredi noči iz spanja ter mu veliš: Podpiši se! Zares se bo podpisal in ne bo pri tem niti trenil z očesom.

Nepismenost smo prokleto gladko odpravili! Ni je več, kratko rečeno. Seveda ne maram zamažati, da so med ljudmi nekateri zastali in manj nadarjeni, ki le s težavo podpišejo svoje ime. Takšen je na primer Gusev. Zda ti pozabi, kam sodi lj, drugič pa zamena nj. Tudi to napako ima, da svojega imena nikoli ne začneja s črko G. Drugim pa ni kaj očitati.

In zda si zamislite, da se je na tej višini izobrazbe primerila naslednja zgodba. Najneprijetnejše pri tem je to, da je stvar čisto po naključju opazil blagajnik Jeremij Mirinovič. V soboto so izplačevali delavce in v ponedeljek je pregledal knjige v poslovni pisarni. Pregledal je izdatke in računal za stroj. Tedajci nenadno opazi na neki pobotnici — križ namesto podpisa.

Kakšen križ je to? mu je šnilo v glavi. Kako je to, da se je prejemnik podpisal namesto da bi se bil podpisal? Saj so vendar nepismenost popolnoma odpravili in se znaajo vsi podpisati!

Pogledal je torej pobotnico natančneje in je videl, da je križ pri imenu delavca Hlebnikova. Blagajnik je omenil zadevo knjigovodji, knjigovodja je šel k tajniku in tako naprej. Kmalu je izvedela za stvar vsa pisarna.

In v delavnicah so že začeli govoriti: Zares, prekrasno ste odpravili nepismenost, če se po treh mesecih delavci še vedno ne znaajo vsi podpisati!

Predavkom, predstojnik upravnega odbora, je pridržal k blagajniku in si dal pokazati pobotnico s križem. Prišli so tudi trije likvidatorji nepismenosti in vsi so zigali v blagajnikovo knjigo. Zares, poleg Hlebnikovega imena je stal križ.

— Kdo pa je Hlebnikov? — so spraševali. Zakaj pa niso tudi njega likvidirali ob priliki tečajev za pisanje in čitanje? Saj znaajo vsi

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York City

Koledar za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev — Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena
50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Zaradi enega dinarja dva mrtva.

V selu Dubravi v splitski okolici je med seljaki prišlo do krvavega prepira, ki se je tragično končal. Dva seljaka sta ostala na mestu mrtva, eden je smrtonosno ranjen, dva pa lahko ranjena. Do krvave bitke je prišlo zaradi enega dinarja razlike v ceni vina. Pred kratkim je namreč seljak Stanko Lukinovič naročil v neki krčmi liter vina. Ko je prišlo do plačila, ni hotel plačati za svoj liter vina 4 dinarje, marveč samo 3, češ, da je to navadna cena vina. Nastal je prepir, v katerega se je vmešal Mijo Juginovič, ki je Lukinoviču zapretil, da ga bo vrgel iz krčme. Vendar se je ta nedeljski prepir končal brez težjih posledic. V torek popoldne pa sta se na polju srečala Lukinovič in njegova brata ter Juginovič in njegovi bratje. Prepir se je ponovil in prišlo je do prelivanja krvi: Juginovič je ustrelil Lukinoviča in enega brata, drugega brata pa je ranil. Juginovičev brat pa je že z nožem oklal tretjega brata Lukinovičevega ter nekega njegovega prijatelja. Oba mrtveca so prenesli na njuno domovje, ranjence pa so prepeljali v splitsko bolnico. Orožniki so pretepeče aretirali.

20 let ječe za umor moža.

Lani 21. septembra je v Cerovu pri Palanki nenadoma izginil kmet Milenko Živojnovič. Vse poizvedovanje za njim je ostalo brez uspeha. Žena Jelica s tremi otroki ni vedela ničesar o njem. Izginil je. Toda ni trajalo dolgo in se je začelo govoriti, da je Milenka najbrž ubila žena in ga nekje zakopala, ker se nista dobro razumela v zakonu. Oblastva so uvedla preiskavo v tej smeri in so sledujoči res našli Milenkovo truplo zakopano — v gnoju. O dogodku je takrat bilo poročano v listu Jelica je naposled priznala, da je umorila moža truplo pa s pomočjo nedolžne hčerke Olge zakopala v jamo na dvorišču. Ker so po par dneh svinje izrile truplo iz jame, ga je zakopala v gnoj, kjer so ga našla oblastva.

Sedaj se je pred smederovskim okrožnim sodiščem vršila razprava proti Jelici, ki je svoj zločin opisala takole:

— Ubila sem ga, ker drugače nisem mogla. Milenko me je zelo pogosto pretepal in mučil brez vzroka in je poleg tega še večkrat zahajal k živki Marčetičevi, s katero je dalje časa imel razmerje, dočim je mene in moje tri otroke popolnoma zanemarjal. Večkrat mi krhla nismo imeli pri hiši. Hotela sem ga ubiti že 18. septembra, ko sva se nekaj sprla, pa je takoj odšel in se je šel zjutraj vrnil. Drugega dne tudi nisem mogla izvršiti svojega naklepa, ker se je vlegel k otrokom in sem se bala, da bi namesto njega zadel otroka. V nedeljo, 20. septembra zvečer je prišel domov iz sosedovega vinograda. Zbudila sem se, prižgala luč in ostala budna, dokler ni zaspal. Ko je začel smrčati, in sem se prepričala, da trdno spi, sem šla v drvarnico po sekuro in sem ga dvakrat usekala v glavo. Nato sem poklicala hčerko Olgo in sva ga zokopali v jamo. Pozneje sva ga prenesli tja, kjer so ga našli orožniki.

Sodišče je obsodilo Jelico v 20. letno ječo, trajno izgubo častnih častnih pravic in plačil vseh stroškov. Kazen se smatra vobče za zelo strogo.

Strahna smrt otroka v plamenu.

V Matarju se je smrtno ponesrečil 4letni otrok. V hiši Ivana Pozaiča, ki je zaposlen v železniški delavnici v Zagrebu, se je bilo zbralo več otrok brez nadzorstva, ker se Pozaičeva žena nahaja v bolnici, drugi domači pa so bili na delu. Otroci so zakurili v peči in se igrali z zažiganjem papirčkov. Nenadoma je bila mala Blaženka Pozaičeva v plamenu. Otroci so klicali na pomoč. Prihiteli so sosedje in pogasili plamen na ubogem otroku. Poklicali so zdravnika, a za nesrečnega otroka ni bilo več pomoči.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

R O M A N RUSKEGA DEKLETA

FRANGOSKO SPISAL CLAUDE ANET

23

Popoldne sta se skupno izprehajala po Moskvi. Arijana je navidezno preživela dan svojega življenja, kakor da se ni prav nič razlikoval od vseh ostalih. Zvečer je bila prav tako nežna in strastna kakor v nezabnih urah na Krimu.

Toda naslednjega jutra je prišel v strahu pričakovani napad z nesluteno silo. Kakor vedno je tudi zdaj izbruhnil iz nekega ravnodušnega pogovora.

"Jutri bom torej doma. No, dragi, ker že tako rad zapoveduješ, reci mi, koliko časa naj ti ostanem zvesta?"

Konstantin je stekel k njej, ji zakril z oko usta in rekel prosoje:

"Prosim te, Arijana, v imenu vsega, kar nama je drago, ne pokvari zadnjih trenutkov, ki jih skupaj živiva. V nekaj dneh bova daleč narazen. Nihče izmed naju ne ve, kaj mu življenje prinese. Toda rotim te, molči o tem, če sama misel, da bi te utegnil kdo drugi imeti, mi je neznosna. — Da, da, vem da je neznosna, toda tako je pač. Prosim te, ne ne razruši mojih potrebnih mi prevar. — Vem, vem. Ti si prosta, jaz nimam nobenih pravic... Toda pusti to. To pride pozneje. Ne govoriva o tem. Počakajva; čas nama bo pomagal preko tega. Tiho o tem, dekletce, treba je znati tudi molčati."

In obsul jo je s poljubi ter jo stisnil v naročje. Ko jo je pa izpustil, je začela znova neumljeno:

"Imam ljubečka, ki me pričakuje. Saj ti nisem ničesar prikrila."

Takrat je obstal kakor odrevenel in kakor da je ni slišal. Ona pa je govorila s tihim, mehkim glasom, ki se ni kar nič odvajal z misli njenih besed:

"Koma bom prispela, me bo poklical. Štirinajst dni prepozno pridem na dogovorjeni sestanek. Kako mu naj odpovem? — Kakšen vzrok naj navedem? Vzemimo, da pridobim še nekaj dni, recimo teden dni za očiščanje, več pa ne moreš zahtevati od mene. On ima starejše pravice do mene kakor ti. In končno sam veš, kakšno je življenje pri nas; lahko, veliko lažje — do cela drugačno od tukajšnjega. Toda pogodiva se. Obljubljam ti, da bom živila teden dni temu, kar imenuješ ti "naše drage spomine". Več pa ne zahtevaj od mene, ker končno, kakšen zmisel naj ima taka šepajoča zvestoba?"

Konstantin jo je udri iz sobe, zaloputnil vrata za seboj in se na ulici je preklinjal in zmerjal.

Pri kosilu, popoldne in do večera, celo tedaj ko je Konstantin spremljal Arijano na kelodvor in stal pred vlakom, je bila tako nasajena in ujedljiva.

"Vidi se, da mi hočeš slovo olajšati," je rekel Konstantin, "očividno želiš, da ne bi žaloval za teboj!"

Naglo sta se poljubila, kakor kdo, ki hoče opraviti nadležno dolžnost.

Konstantin je zamišljeno zrl za dolgim vlakom, ki se je sopihajoč oddaljeval. Čutil se je potr in si želel miru.

"Že zopet se je zaključil del mojega življenja in ni bil baš med najslabšimi. Bil je že skrajni čas..."

IX.

Z Arijanino vrnitvijo je hiša Varvare Petrovne nanovo oživila. Doktor Vladimir Ivanovič je prihajal vsak dan, pogostoma večkrat celo popoldne in zvečer. Prav nič ni skrival svoje radosti, ker se je Arijana vrnila, in Varvara ni bila nič ljubosumna. Med Olgo Dimitrijevo in Arijano so vladali isti zaupni odnosi kakor prej. Olga je bila edina, ki ji je Arijana za svoje odsotnosti stalno poročala o sebi. Tako je vedela o ponesrečenem flirtu z onim slavnim igralcem, o katerem so sanjale vse ruske ženske, in o kratkem, toda napetem doživljanju s Konstantinom Mihaelom, ki ga je Olga imenovala "velikega kneza". Potovanje v Krim je bil v njenih očeh čudovita pravljica o zlatu in svili, dasi je Arijana govorila o tem prav tako zaničljivo kakor o svojih ostalih ljubezenskih doživljanjih. — Skupaj sta hodili v letno gledališče in se

pojavi na obljudenih terasah Aleksandrovega parka. Večerjali sta s svojim "spremstvom", kakor sta ga imenovali, in ki ni bil nič manj sijajen od prejšnjih let. Olga ni kazala več strahu niti pred inženirjem Bogdanovim. Med Arijanino odsotnostjo jo je znal pridobiti. Približal se ji je kot edini resnični prijateljci njegove "Kraljice iz Sabe", ker z nekom je moral o njej govoriti. S številnimi iznajdljivimi sredstvi in tudi darovi, za katere je bila Olga kaj dovzetna, jo je pridobil zase. Znal jo je prepričati, da to, kar čuti do Arijane, ni samo mimobežna naklonjenost, ampak globoko čuvstvo, in samo od nje je odvisno, da postane kadar hoče, gospa Bogdanova. V vsakem svojem pismu je Olga navajala inženirjeve vrline, njegovo radovednost, veliko razumnost in čestitost Arijani na tej pridobitvi. In tako ni nič ugovarjala zaradi sestankov, ki jih Bogdanov izprosil od Arijane.

Čudno pa je bilo to, da ga je Arijana obiskovala zopet v njegovem stanovanju dvakrat na teden, toda samo v mraku, da bi se izognila morebitni ponovitvi pohujšanja iz prejšnjega leta. Pogostoma jo je Olga spremljala do vrat male predmestne hišice.

Koma je Arijana odstopila, je odvezala svojo naročno uro, Konstantinov dar, in jo položila na prosto mizo, da bi jo imela več časa pred očmi.

"Natančno šesta!" je ugotovila.

Uro pozneje je brez najmanjše zakasnitve stopila iz hiše in Olga se je smejala njenemu natančnemu obračunavanju z Bogdanovim. Šestdeset minut je bila pri njem, kolikor mu je dolgovala, in nikoli ni dodala ne ene minute.

"Posel je posel. S kom neki naj bi človek tako natančen kakor s svojim bankirjem pri obračunavanju? — je rekla Arijana, pridružujoč se njeni šalji pripombi. —

Varvara Petrovna je opazovala svojo nečakinjo; zdela se ji je izpremenjena, resnejša.

"Nekega novega je v tebi," je rekla. — "nekaj nedoločnega. Ali ti nisi zaljubljen?"

Arijana se je glasno nasmejala, tako nemogoča se ji je zdela ta domneva.

"Te boleznj ne dobiš v moji starosti, ampak šele v tvoji!" je podražila teto.

Nikolaj Ivanov je zapustil mesto pred tremi meseci. Od zime ga niso več videli; zatekel se je na svoje posestvo. Potem je odpotoval na Krim baje zaradi težke obolevnosti svoje matere. Toda govorili so, da je sam zbolel in da ga zdravi isti zdravnik kakor njegovo mater. Vsak dan je Arijana prejela od njega dopisnico, ki jo je zavrgla neprebrano.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil I. H.

40

(Nadaljevanje.)

— Zelo bi me veselilo, ako bi mogla spoznati vašo gospo so-progo, gospod Alčin.

— Jutri moramo odpotovati. Moja žena je še vedno nekoliko bolna na hripi.

Margareta je razumela. Izgibal se je. In vendar bi bila tako rada slišala iz njegovih ust, kako mu gre in kake uspehe ima s svojo šolo.

Zdelo se ji je, kot da je padla zavesa zadnjih let, ko ga je zopet videla. Kako močno je čutila v sebi ob njegovi navzočnosti privlačno silo do njega.

Vseeno je bil nek poseben slučaj.

Po tolikih letih je to bilo njuno prvo srečanje.

17.

— Veseli me, Margareta, da nisi odrekla kneginji svojega sodelovanja pri njeni prireditvi za ubože. Poznam jo že več let in kolikokrat sem ji svetoval v pravnih zadevah.

— In ti mi o tem govoriš. Zato sem tudi napravila izjemo, ker je to tvoja stara ljubezen, oče.

Z očarljivo porednim pogledom se ozre Margareta na sodnijskega svetnika, tudi on se ji prijazno nasmeje.

— Tudi jaz te bom spremljal. Dovolj močnega se počutim in vesel me, da bom zopet, kot prej, gost kneginje. Kneginja Bjela zna prirediti zabavo. Vedno je kaj novega. Zdaj hoče imeti pred vsem tebe in nekaj drugih igralcev, ki že imajo sloves. Vsakdo rad sodeluje za revne ljudi.

Ali je mislil njen rednik s svojimi besedami kak ožitek, ker se je spočetka branila sodelovati pri dobrotini zabavi, ki jo je priredila kneginja?

— Jaz tudi, oče, saj veš. Nobena prošnja pri meni ne zadene na glava ušesa. Toda ti poznaš moje mišljenje: ali mora vedno za onega, ki hoče kaj dati, biti kako veselje, ko je treba dajati za dobrodelnost? Meni to ne ugaja, ako moram plesati in se zabavati za reveže. Ako hočeš kaj dati, daj vsaj za reveže brez svoje zabave.

Sodnijski svetnik se ji prijazno nasmeje.

— Margareta, nikar ne vleci tako strogo človeške slabosti pred sodišče. Sam sem se že davno tega odvadil. V veselem razpoloženju je roka mnogo bolj rododarna. Ako prodajáš srečke, vem, da boš imela večji uspeh, kot pa jaz, ki sem že star.

Kneginja je znala pripraviti zabavo v dobrodelni namen za podporo starih revežev. Povabljeni so bili najboljši umetniki. Vstopnina je bila precej visoka, toda njena hiša je bila polna gostov. Vsakdo je hotel biti pri tej zabavi.

V veliki dvorani je bil postavljen oder, kjer naj bi gostje po vrsti poklanjali svoje prispevke.

Kneginja, častljiva oseba, snežnobelih las, je vsakega gosta osebno pozdravila in vsi so nestrpno čakali, kaj jim je visoka gospa pripravila za ta večer.

Veseli je zaskri v temnih očeh gostiteljice, ko ugleda sodnijskega svetnika Hafnerja, ki je prišel v dvorano z Margareto.

— Ko ste se mi za več let odtujili, se vam dvojno zahvalim, da ste prišli, dragi prijatelj in še posebno, ker ste pripeljali s seboj svojo hčerko, — ga pozdravi kneginja ter oba gosta posebno ljubezljivo sprejme.

— Žal, samo varovanka, — odvrne Hafner z nasmehom.

— Hafnerjeve Marge ni nikdar mogoče dobiti na kako zabavo, zato sem tem bolj ponosna in vesela, da morem gospo Margo pozdraviti v svoji hiši. — Obrne se k Margareti: — V resnici sem vam hvaležna, gospica Hafner, da ste pripravljeni osrečiti moje goste s svojo umetnostjo.

Slavna igralka je vzbudila veliko zanimanje. Privikrat so jo videli v družbi. Očarljiva je bila v priprosti črni obleki. Pri ovrtnem izreku je bilo mogoče videti resnično klasično lep vrat in tilnik, na katerem se ležali zlato blesteči lasje, zaviti v šop, kar je bilo proti obstoječi modi. Kot kip je blestela v svojem ponosnem gibanju in svojem čudežno lepo izraženem statusu in z nepremičnimi potezami svojega lepega bledega obraza, z velikimi resnimi temnimi očmi.

Za malo časa je sedela poleg svojega ljubljene pokrovitelja. Njen nastop je bil določen koncem prve polovice vsporeda.

Ko se njen pogled slučajno obrne proti vходу v dvorano, zagleda nekega gospoda, in pri pogledu nanj ji skoro zastane srce.

To je bil vendar Ulrich, baron Kamnikar. Brez dvoma, to je bil on. Takoj ga je zopet spoznala, navzile mnogim letom, ki so potekla medtem in da se je precej izpremenil. Po vsem svojem obnašanju in kretnjah je bil pravi posvetnik in lahkoživec.

Ob njegovi strani je stala velika, temna dama v zelo elegantni in z zlatom pretkani obleki iz težke, zelene žide. Brezhibno pikantna prikažen; najbrže njegova žena.

Slišala je tudi za seboj besede:

— O, Lolo, to je baron Kamnikar, pesnik, s svojo ženo! Zelo lep je, ali ne misliš tudi ti? Zdaj živi tukaj.

Margareta je opazila, kako obe mladi dami radovedno in z velikim zanimanjem opazujejo par.

Margareta nekoliko skloni glavo in zamišljeno gleda na svoji roki, sklenjeni v naročju.

Vendar se je dogodilo, da ga je nenadoma in nepričakovano videla in živi so postali njeni spomini na čas neizmernih muk.

Skozi koliko solza in muk je morala iti zaradi njega in kako težko je vse zadržala! Skoro bi bila plačala z življenjem.

Ali je še kaj čutila zanj? Sree ji je tako močno utripalo! Sama je svojo notranjost poslušala. Ne, ni si mogla priznati. Ne! Njen vroči čut do njega je popolnoma umrl. — celo neka tiha jeza je živela v njej — privoščila mu je kako veliko ponižanje, tako, kakor jo je on s svojo podlostjo ponižal v prah. Njen resni, zaprti obraz je postal še resnejši in hladnejši. Kot maska je nekaj ležalo na njenem obrazu.

Vendar pa vstane in se prične pripravljati za svoj nastop, kot je rekla reditelj. Vendar pa je storila to mnogo bolj zaradi tega, ker je hotela biti pol ure sama v oblačilni sobi. Preveč je bilo, kar je morala udušiti. Račji ni gledala prvih točk vsporeda.

Gre tik mimo Ulriha; lahko bi se bila temu izognila, toda hotela ga je preskusiti. Tudi ni zgrešila njegovih oči, ki so mu zažarele, ko jo je ugledal. Toda v teh očeh ni bilo nikakega spoznanja, nobene spomina, samo žarenje in utripanje, kar je pač imel do vsake lepe ženske.

Mogoče je bilo to srečanje tudi zanj prenažno in nepričakovano. Toda Margareta je zbudila v njem zanimanje, kajti vprašal je po njej nekega gospoda in je gledal za njo.

(Dalje prihodnj.)

ASTRONOMIJA RAZKRIVA
DAVNE SKRIVNOSTI

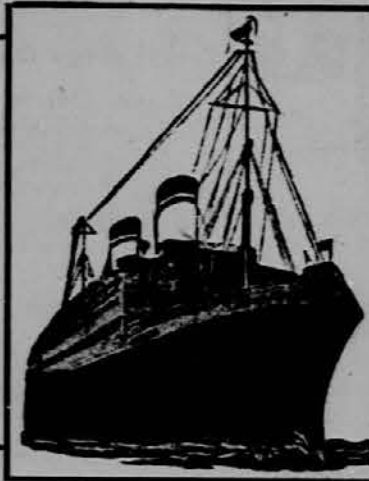
V zadnjih desetletjih so rešili marsikakšno temno uganko iz prave človeške zgodovine. Antropolog in kulturni filozof sta že dolgo vedela, da so obstajale že dolgo pred Egiptom in Babilonom visoke kulture, napram katerim so bila kraljestva Egipčanov in Babiloncev naravnost mlada. Tiste prastare kulture so bile morda učiteljice teh kultur. Človek se je moral razvijati mnogo deset tisočletja, preden je mogel osnovati tako velike države, ustvariti takšne zgradbe in umetnine, doseči tako visoko religiozno in znanstveno stopnjo, kakršno opazujemo pri starih Egipčanih.

In res s v Aziji in Južni Ameriki, zdaj pa tudi v Afriki zadeli na sledove prastarih kultur. Posebno zanimive so orjaške razvaline davnih porušeni mest v bližini bolivijskega glavnega mesta La Paz, ki jih je proučeval etnolog Artur Posnansky. Kdaj je obstajala kultura, ki je ustvarila ta mesta?

Tu mora priti zgodovinarju na pomoč zvezdoslovje. Izkazalo se je namreč, da je bila ena najmočnejših teh razvalin razvalina ogromnega sončnega svetišča. Tisto davno ljudstvo pa ni sonca samo molilo, temveč ga je po svojih duhovnih tudi skrbno opazovalo, kajti potrebovalo je zanesljivega koledarja zaradi svojega velikopoteznega poljedelstva. Svetišče ki smo omenili, ni bilo nič drugega nego mogočen kamenit koledar, ustvarjen za večnost. V teku dolgih razdobj pa se sončna lega spreminja in tako je astronom Rudolf Mueller po legi "kazalcev" te ogromne sončne ure, po legi raznih vhodov, stebrov in stopov, lahko dokazal, da je prešlo od zgraditve te ure, tega svetišča okroglo 14.600 let! V Južni Ameriki je torej obstajala visoka kultura že kakšnih deset tisoč let pred zgraditvijo piramid in ta kultura je spet izvirala od še starejših kultur!

Na podoben način, kakor je Mueller določil starost tega sončnega svetišča, bi astronom lahko ugotovil tudi starost Keopsove piramide, če bi nam ne bila znana zgodovinskih virov, kajti ta piramida ni nič drugega nego svojevrstna astronomska opazovalnica. V njeni notranjosti so čudni, posebno od spodaj navzgor potekajoči ozki hodniki. Eden med njimi je bil usmerjen tako, da se je dala na njegovem dnu opazovati tedanja zvezda severnica, neka zvezda v skupini Zmaja. Drugi rovi v piramidi, ki so bili usmerjeni kakor

Pomlad v Stari Domovini

14
MARCA
—
NARAVNOST
v
TRSTM. V.
AUGUSTUS
—
33.000
ton

Tukaj je prilika, da preživite pomlad s svojimi sorodniki in prijatelji

Največja motorna ladja na svetu

"AUGUSTUS" odpluje NARAVNOST v TRST
14 MARCA 1932

M. V. "AUGUSTUS" je največja ladja, kar jih je kdaj plula naravnost v TRST. Krasne in prostrorne kabine, izborna služba in dovolj okusne hrane.

Iz TRSTA so direktni ekspresni vlaki do vseh delov Jugoslavije

NIZKE CENE

Potujte naravnost v TRST na tej razkošni ladji.

Vprašajte lokalne agente ali pišite na:

"ITALIA" Italia America Shipping Corp.
1 State Street, New York, N. Y.

dalnogledi v nebo, so rabili opazovanju sonca v času poletnega in zimskega sončnega povratka. Ker se pa vse to v teku časa zakoni to spreminja, so lahko izračunali, da so piramido zgradili okrog 2400 pred našim štetjem.

Prastara kitajska zgodovinska knjiga "Šuking" nam poroča tragikomično zgodbo iz časa, ko je vladal cesar Čungkang. V tistih časih so menili, da ob sončnih mrkih "črni zmaj" požira sonce in ljudstvu je bilo zapovedano, da mora steči na ulico in z vsakoročnim ropotom pregnati zločestega zmaja. Seveda so morali pod temi pogoji že v naprej vedeti, kdaj se bo mrk zgodil. Cesarjeva astronomia Hi in Ho pa sta se vrгла v pijačo in sta pozabila izvršiti svojo dolžnost. Tako se je v zadnjem jesenskem mesecu, kakor poroča "Šuking", med 7. in 9. zjutraj zgodil mrk, zvezdoslovca pa nista nič vedela o njem. Cesar ju je dal

obglaviti. Iz teh skupnih podatkov je astronom zgodovinarju lahko izračunal, da je cesar Čungkang živel okoli leta 2137. pred Kr., kajti tisto leto je sonce mrknilo v navedenem mesecu v navedeni uri.

Na isti način so izračunali, da se je znamenita bitka med Lidijci in Medijci ob Halisu, ki se je končala s sončnim mrkom, vršila 30. septembra 610 pred Kr.

Mnogo pregledov je učenjakom povzročila zvezda modrecev, ki je naznanila Kristusovo rojstvo. Z astronomskega stališča prideta samo dva nebesna pojava v pošto, in sicer pojav Halleyeve repatice 12. pred našim štetjem ali pa srečanje planetov Jupitra in Saturna 1. 7. pred našim štetjem. Verjetno je torej, da je naše štetje za najmanj 7 let zgrešeno in da se je Kristus rodil prej nego običajno mislimo, kar so dokazali tudi na podlagi drugih zgodovinskih ugotovitev.

SHIPPING
NEWS

3. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

4. marca: Ile de France, Havre Berengaria, Cherbourg

9. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

10. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

11. marca: Majestic, Cherbourg

14. marca: Augustus, Dubrovnik in Trst

17. marca: New York, Hamburg, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen

18. marca: Olympic, Cherbourg

22. marca: Ile de France, Havre

23. marca: Stettin, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

25. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

28. marca: Mauritania, Cherbourg

29. marca: New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

1. aprila: Majestic, Cherbourg

2. aprila: Milwaukee, Hamburg, Cherbourg

Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

Europa, Cherbourg, Bremen

6. aprila: Aquitania, Cherbourg

7. aprila: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

8. aprila: Ile de France, Havre Olympic, Cherbourg

9. aprila: Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

13. aprila: Bremen, Cherbourg, Bremen

14. aprila: New York, Hamburg, Cherbourg

15. aprila: Mauritania, Cherbourg

20. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen

21. aprila: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

22. aprila: France, Havre

Majestic, Cherbourg

23. aprila: Cleveland, Hamburg, Cherbourg Stettin, Boulogne sur Mer, Rotterdam

27. aprila: Aquitania, Cherbourg

28. aprila: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

29. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen Homeric, Cherbourg

30. aprila: Ile de France, Havre

Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

30. aprila: Ile de France, Havre

Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

V JUGOSLAVIJO

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

4. MARCA — 6. popoldne

22. Marca in 8. Aprila

LAFAYETTE

15. Marca in 16. Aprila

DE GRASSE

1. Marca in 5. Aprila

3. razred do Ljubljane in nazaj od \$174.00 naprej

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

HAPC V JUGOSLAVIJO

Hitra služba vsako sredo opolnoči iz New Yorka:

ALBERT BALLIN-NEW YORK DEUTSCHLAND - HAMBURG

Tudi redna odplutja dobroznanih kabinskih parnikov:

MILWAUKEE - ST. LOUIS - CLEVELAND

Pripravne in hitre železniške zveze iz Cherbourga in Hamburga

Za pojasnila vprašajte pri

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 Broadway, New York

\$79.50 do CHERBOURG TRETJI RAZRED

Kupite karte pri vašem lokalnem agentu.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Kako sem se jaz likal

(Alešovec) III. zvezek60

Korejska brata, povest iz mislonov v Koreji30

Krvna osveta30

Kmečki punt (Senon)60

Kuhinja pri kraljici gosji nožici50

Kaj se je Markaru sanjalo25

Kazaki60

Križev pot patra Kuptjenika70

Kaj se je izmislil dr. Oks45

Levstikov izbrani spisi90

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonetje; Romane, balade in legende; Tolmač (Levstik)70

3. zv. Slika Levstika in njegove kritike in potemice70

Trdo vezano1

Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Tragove, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarcu, Duhovnik, itd.60

Lov na ženo (roman)80

Lucifer1

Marjetica50

Materina žrtev50

Moje življenje75

Mali Lord80

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE

(Nadaljevanje.)

Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar90

Ročni spisovnih vsakovrstnih pism50

Solnčenje50

Slike iz živalstva, trdo vezana90

Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani)150

Spretna kuharica, trdo vezana145

Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana3

Sadno vino40

Sadje v gospodinjstvu75

Spolna nevarnost25

Učbenik angleškega jezika, trdo vez.150

Učna knjiga in berilo laškega jezika60

Uvod v filozofijo (Veber)150

Veliki slovenski spisovnik: zbirka pism, listin in vlog za zasednike in trgovce125

Veliki vseved80

Voščilna knjižica50

Zbirka domačih zdravil60

Zdravilna zelišča40

Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva150

Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih190

Zdravje mladine125

Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka120

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik)80

Prorokovalne karte1

POVESTI in ROMANI

Amerika, povsed dobro, doma

najbolje65

Agitator (Kersnik) broš.80

Andrej Hofer50

Beneška vedeževalka35

Belgrajski biser35

Beli mecen40

Bele noči, mali junak60

Balkansko-Turška vojska80

Balkanska vojska, s slikami25

Boj in zmaga, povest20

Blagajna Velikega vojvode60

Belfegor80

Boy, (roman)65

Burska vojska40

Beatni dnevniki60

Božično darovi35

Božja pot na Bledu20

Božja pot na Šmarni gori20

Cankar: Grešnik Lenard, broš.70

Mimo življenja80

Moje življenje75

Romantične duše60

Cvetke25

Čebela25

Črtice iz življenja na kmetih35

Drobiz, in razne povesti — Spisal Milčinski60

Darovana, zgodovinska povest50

Dekle Eliza40

Dalmatinske povesti35

Dolga roka